

به نام آن که جان را فکرت آموخت

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی پرستاری مراقبت های ویژه
شناسنامه درس *Course Syllabus*

عنوان درس: مراقبت های پرستاری ویژه در اورژانس (پرستاری اورژانس ۳)

شماره درس: ۵۱۲۵۵۵۶۱

نوع و تعداد واحد: ۱/۵ واحد، نظری

دروس پیش نیاز: مراقبت های پرستاری ویژه در اورژانس (پرستاری اورژانس ۲)

فراگیران (رشته، مقطع، ترم): کارشناسی ارشد پرستاری اورژانس ترم ۳ نیمسال تحصیلی: اول، سال ۱۴۰۳-۱۴۰۴

مکان کلاس: کلاس ۱۸

زمان کلاس: چهارشنبه، ۱۶-۱۴

زمان حضور در دفتر کار: یکشنبه ها ساعت ۸-۱۰

مسئول درس: دکتر ایرج پور

شماره تماس: ۳۷۹۲۷۶۱۶

Email: Irajpour@nm.mui.ac.ir

اساتید درس: دکتر اقبالی و دکتر صفازاده و دکتر ایرج پور

شرح درس:

پرستاران بخش اورژانس باید پرستارانی آگاه و توانمند در زمینه ارائه خدمات پرستاری در اورژانسها، بلایا، حوادث و سوانح باشند که با تعهد و دلسوزی، آمادگی برنامه ریزی و مقابله با حوادث غیر مترقبه را در حوزه سلامت داشته و با استفاده از مهارتهای بالینی و مدیریتی در کمترین زمان ممکن و با بیشترین بازده مداخلات پرستاری مورد نیاز را به مددجویان چه به صورت انفرادی و چه دسته جمعی ارائه دهند. لذا در این درس نظری دانشجویان در ابتدا با بیماری های سیستم های تنفسی، قلبی، تروما و مسمومیت آشنا شده و سپس شرح اقدامات و مراقبت های ویژه برای اداره بیماران با تشخیص ها و اختلالات مربوطه را فرا خواهند گرفت. بدین ترتیب دانشجو دیدگاهی کل نگر به مراقبت های اورژانسی در زمان تغییرات وضعیت بیمار از نظر تنفسی، قلبی، همودینامیک، وقوع تروما و مسمومیت پیدا کرده و آموخته ها و مراقبت های پرستاری مرتبط را در بخش اورژانس یا بخش مراقبت های ویژه اورژانس بکار خواهد گرفت.

اهداف کلی:

فراهم آوردن فرصت ها و یادگیری در جهت آشنایی با اصول مراقبت های ویژه اورژانسی در بیماران تنفسی، قلبی و بیماران در وضعیت تروما، دچار مسمومیت و شرایط همودینامیک ناپایدار در راستای ارایه مراقبت های کل نگر به بیمار و خانواده

اهداف رفتاری:

در پایان برگزاری دوره نظری انتظار می‌رود فراگیران قادر باشند:

برای ارائه خدمات پرستاری، اصول مراقبت‌های ویژه اورژانسی در بیماران تنفسی، قلبی و بیماران در وضعیت تروما و شرایط همودینامیک ناپایدار را تجزیه و تحلیل کرده و با استفاده از شواهد پژوهشی در بالین بیماران و با بکارگیری فرایند چند تخصصی در تصمیم‌گیری‌های مختلف مشارکت نمایند. این موارد به صورت زیر تقسیم بندی شده اند:

✓ دستگاه تنفسی

۱. مروری بر آناتومی و فیزیولوژی پیشرفته سیستم تنفس
۲. ارزیابی پرستاری در بیماران تنفسی با نگاه خاص به نیازهای مراقبت ویژه در اورژانس
۳. ارائه تشخیص‌های رایج پرستاری در بیماران تنفسی
۴. کسب دانش به منظور مدیریت مشکلات بالینی و ارائه مراقبت‌های پرستاری استاندارد و مبتنی بر شواهد به مددجویان دارای بیماری‌های تنفسی در بخش اورژانس مانند نارسایی حاد تنفسی، سندرم دیسترس حاد تنفسی بالغین، اپیستاکسی، لازرنیت، اسپاسم حنجره و برونکواسپاسم، تظاهرات حاد بیماری‌های مزمن انسدادی ریه و آسم، پنومونی و انواع آن، آنفولانزا و کروناویروس‌ها، پنوموتوراکس، پلورال افیوژن، هموپتزی

✓ دستگاه قلب و عروق

۱. مروری بر آناتومی و فیزیولوژی پیشرفته سیستم قلب و عروق
۵. ارزیابی پرستاری در بیماران قلبی با نگاه خاص به نیازهای مراقبت ویژه در اورژانس
۲. ارائه تشخیص‌های رایج پرستاری در بیماران قلبی
۳. کسب دانش به منظور مدیریت مشکلات بالینی و ارائه مراقبت‌های پرستاری استاندارد و مبتنی بر شواهد به مددجویان دارای بیماری‌های قلبی در بخش اورژانس مانند آنژین صدری و انواع آن، سندروم حاد عروق کرونری، اختلال در هدایت قلبی و آریتمی، آمبولی ریه، پریکاردیت و تامپوناد، اورژانس‌های دریچه‌های قلبی، بیماری‌های عروق محیطی، جدا شدن آئورت، آنوریسم، بحران پرفشاری خون

✓ مراقبت‌های اورژانسی در تروما

۱. آشنایی با جنبه عمومی آسیب‌ها
۲. ارزیابی پرستاری در بیماران ترومایی با نگاه خاص به نیازهای مراقبت ویژه در اورژانس
۳. ارائه تشخیص‌های رایج پرستاری در بیماران ترومایی
۴. کسب دانش به منظور مدیریت مشکلات بالینی و ارائه مراقبت‌های پرستاری استاندارد و مبتنی بر شواهد به مددجویان مبتلا به تروما در بخش اورژانس مانند آسیب‌های وارده به سیستم عصبی، ترومای ستون مهره، ترومای سر و صورت، ترومای قفسه سینه، ترومای شکمی، ترومای اندام، تروما در بارداری

✓ اختلالات سیستم اسکلتی

۱. ارزیابی پرستاری در بیماران دارای اختلالات اسکلتی با نگاه خاص به نیازهای مراقبت ویژه در اورژانس
۲. ارایه تشخیص های رایج پرستاری در بیماران دارای اختلالات اسکلتی
۳. کسب دانش به منظور مدیریت مشکلات بالینی و ارایه مراقبت های پرستاری استاندارد و مبتنی بر شواهد به مددجویان دارای بیماری های اسکلتی در بخش اورژانس مانند صدمات شانه، بازو، دست، لگن، ساق و مچ پا، سندرم کمپارتمان، سندرم رابدومیولیز، استئومیلیت، اختلالات روماتولوژی، آرتريت (مونو آرتريت، پلی آرتريت)

✓ مسمومیت ها

۱. ارزیابی پرستاری در بیماران دچار مسمومیت با نگاه خاص به نیازهای مراقبت ویژه در اورژانس
۲. ارایه تشخیص های رایج پرستاری در بیماران دچار مسمومیت
۳. کسب دانش به منظور مدیریت مشکلات بالینی و ارایه مراقبت های پرستاری استاندارد و مبتنی بر شواهد به مددجویان دچار مسمومیت در بخش اورژانس مانند مسمومیت با مونواکسید کربن، اوبیوئیدها، ارگانوفسفره ها، آمفتامین ها و مشتقات آن، داروها،
۴. کسب توانمندی در مدیریت راه هوایی، ایجاد دسترسی عروقی (شریانی و وریدی) در بیماران اورژانس با نیازهای مراقبتی متفاوت، اخذ گازهای خون شریانی، مدیریت اختلالات اسید و باز، برقراری تهویه مکانیکی تهاجمی و غیر تهاجمی
۵. ارایه مراقبت های پرستاری عمومی مانند اکسیژن درمانی، پایش همودینامیک، مدیریت بیماران دچار شوک و عدم تعادل الکترولیت ها، مدیریت بیماران دچار سپسیس و شوک سپتیک
۶. مدیریت بیمار دچار مرگ مغزی

روش تدریس (در جلسات حضوری، آفلاین و جلسات آنلاین به تفکیک):

۱. در زمان برگزاری کلاس ها به صورت حضوری از روش سخنرانی، بحث در گروه های کوچک و روش های اکتشافی و با رویکرد تفکر انتقادی و متمرکز بر حل مساله استفاده خواهد شد. همچنین به منظور افزایش کیفیت تدریس و پوشش بهتر اهداف آموزشی در ارائه برخی از مباحث از تدریس گروهی یا Team teaching استفاده خواهد شد.
۲. در کلاس های آنلاین نیز از روش سخنرانی و پرسش و پاسخ در بسترهای معرفی شده توسط معاونت محترم آموزشی مانند اسکای استفاده خواهد شد.
۳. در کلاس های آفلاین محتوای آموزشی صوتی - تصویری در سامانه نوید بارگزاری شده و امکان دریافت بازخورد نسبت به محتوای ارائه شده در این سامانه به صورت پرسش و پاسخ فراهم می باشد.

ابزار مورد نیاز تدریس:

جهت تدریس حضوری از تخته سفید، ماژیک و نمایش اسلاید استفاده خواهد شد. جهت آموزش مجازی نیز از انواع رسانه ها مانند فایل ورد، پی دی اف، پاورپوینت و ... به منظور ایجاد درک بیشتر در دانشجویان استفاده خواهد شد. همچنین از بسترهای معرفی شده برای آموزش آنلاین و سامانه نوید برای آموزش آفلاین بهره گیری خواهد شد.

وظایف فراگیران (در جلسات حضوری، آفلاین و جلسات آنلاین به تفکیک):

وظایف فراگیران در جلسات حضوری:

۱. حضور فعال در تمامی جلسات کلاس
۲. مطالعه محتوای ارائه شده در هر جلسه و ارائه بازخورد به استاد مربوطه به صورت پرسش و پاسخ
۳. انتخاب و ارایه یکی از موضوعات مطرح شده در سرفصل بر حسب صلاحدید استاد مربوطه
۴. ارائه نتایج ۲ مقاله تحقیقاتی با اولویت مرور سیستماتیک در خصوص عناوین درسی در دو موضوع و تحویل دادن چکیده هر

کدام به میزان ۲۵۰ تا ۳۰۰ کلمه در پایان همان جلسه

۵. طراحی ۱۰ سوال تستی و پنج سوال تشریحی با اولویت گزارش موردی و استفاده از تفکر انتقادی از مباحث ارائه شده در طول ترم و به اشتراک گذاری آن با سایر همکلاسی ها
۶. شرکت در آزمون های میان دوره ای کلاسی و پایان ترم وظایف فراگیران در جلسات آنلاین:

۱. حضور به موقع و فعال در تمامی جلسات کلاس برگزار شده به صورت آنلاین و شرکت در بحث های مطرح شده توسط اس
۲. نصب نرم افزار مورد نیاز برای حضور در جلسات آنلاین
- وظایف فراگیران در جلسات آفلاین:
۱. استفاده به موقع از محتواهای بارگزاری شده در سامانه نوید
۲. پاسخ دادن به تکالیف و یا پرسش های مطرح شده توسط استاد

قوانین و مقررات کلاس (در جلسات حضوری، آفلاین و جلسات آنلاین به تفکیک):

۳. قرار دادن گوشی همراه در زمان حضور در کلاس در حالت سکوت
۴. حضور به موقع در کلاس، رعایت نظم همراه با رعایت اصول رفتار آکادمیک در برگزاری کلاس های درس.
۵. در صورت غیبت بیش از ۳ جلسه از ۱۳ جلسه طبق مصوبات و آیین نامه آموزشی دانشکده، درس نظری حذف خواهد ، در صورت بروز بیماری نیاز به اخذ نامه استعلاجی به همراه تایید پزشک معتمد دانشگاه می باشد.
۶. در صورت اعتراض به نمره حداکثر تا ۳ روز بعد از اعلام نمره، دانشجو می تواند مراتب اعتراض خود را اعلام نماید.

نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی:

ردیف	فعالیت	نمره از ۲۰
۱	آزمون پایان ترم (کتبی)	۱۵
۲	مشارکت در تدریس، ارائه مباحث به روز و سوالات امتحانی	۲
۳	ارائه سمینار بحث کلاسی با هدایت استاد مربوطه	۲
۴	ارائه دو چکیده در مباحث کلاسی (طبق برنامه تنظیمی)	۱
	جمع	۲۰

منابع اصلی و محتواهای ضروری یادگیری:

1. Buetter J. R. Fast facts for ER nurse. Springer Publishing Company. 4rd Edition. 2021.
2. Hyzy R.C. Mc Sparron J. Evidence-Based Critical Care. Springer. 2nd Edition. 2020.
3. Sweet V., Emergency nursing core curriculum. Elsevier. 7th edition. 2018.
4. Heimgartner N., Rebar R., Gersch C.R. Emergency nursing made incredibly easy. Williams & Wilkins, Lippicott, USA. 3th Edition. 2019.
5. Powers R and Daily E. International Disaster Nursing. Cambridge University Press. 2nd Edition. 2020.

6. Mcquillan K. A., Makic, M.B. F. and Whalen E. Trauma Nursing: From resuscitation through rehabilitation. Elsevier. 5th Edition. 2019.
7. Proehl G. & Ready, R. Emergency nursing procedures. Saunders.4th ED. 2021.
8. Tener, G & Ready, R. Handbook for disaster nursing and emergency preparedness. St Louis Mo. Elsevier.4th ED. 2019.
9. Crouch. R. & Charters. A., Dawood. M. & Bennett. P. Oxford Handbook of Emergency Nursing. Oxford University Press; 2nd edition. 2016.
10. Dolan. B. & Holt L. Accident & Emergency: Theory into Practice. Elsevier. 2017.
۱۱. نوری ساری، ح.، عرفانی ح.، قادری فر م. فرآیندهای عملیات اورژانس پیش بیمارستانی. سازمان اوقاف و امور خیریه، سازمان چاپ و انتشارات. چاپ اول، ۱۴۰۰.
۱۲. علیزاده ز و مطوری پور. پرستاری در بحران و فوریت ها. انتشارات حیدری، چاپ اول، ۱۳۹۴
۱۳. نیک روان مفرد م. کتاب جامع فوریت های پرستاری. انتشارات حیدری، چاپ اول، ۱۳۹۶.

Online Data Bases:

1. Journal of Emergency Nursing
2. International Emergency Nursing
3. Advanced Emergency Nursing Journal

جدول زمان بندی کلاس

عنوان درس: مراقبت های پرستاری ویژه در اورژانس (پرستاری اورژانس ۳) شماره درس: ۵۱۲۵۵۵۶۱

نیمسال تمصیلی و سال: اول، سال ۱۴۰۳-۱۴۰۴

رشته تمصیلی: کارشناسی ارشد پرستاری اورژانس فراگیران: دانشجویان ترم ۳ زمان: چهارشنبه، ۱۶-۱۴

اساتید درس: دکتر اقبالی و دکتر صفازاده و دکتر ایرج پور

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس					
ردیف	تاریخ	عنوان جلسه	نوع جلسه	فعالیت یادگیری	مدرس
	۱۴۰۳/۶/۲۱	معرفی درس و اهداف	حضور		دکتر ایرج پور
۱	۱۴۰۳/۶/۲۸	آشنایی با آناتومی و فیزیولوژی تنفس، انجام ارزیابی های اولیه، آشنایی با ایستاکسی، لارنژیت، اسپاسم حنجره و برونکواسپاسم، تشخیص ها و مداخلات پرستاری آن	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	مطالعه شناسنامه درس، جستجو در منابع معرفی شده	دکتر ایرج پور
۲	۱۴۰۳/۷/۴	سندرم دیسترس حاد تنفسی بالغین، آسم، پنوموتوراکس، پلورال افیوژن، هموپتزی و تشخیص ها و مداخلات پرستاری آن	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	جستجو در منابع و ارائه تکلیف	دکتر ایرج پور
۳	۱۴۰۳/۷/۱۱	آنفلوانزا و کرونا ویروس ها، پنومونی، بیماری های انسدادی مزمن تنفسی و انواع آن و تشخیص ها و مداخلات پرستاری آن	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	مطالعه فردی و گروهی با جستجو در منابع معرفی شده ارائه تکلیف آخرین پروتکل های مرتبط با مدیریت بیماران دچار آنفلوانزا و کرونا ویروس ها	دکتر ایرج پور
۴	۱۴۰۳/۷/۱۸	آشنایی با آناتومی و فیزیولوژی قلب و عروق، آنژین صدری و انواع آن، سندرم حاد عروق کرونری، آمبولی ریه	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	جستجو در منابع و ارائه تکلیف	دکتر اقبالی
۵	۱۴۰۳/۷/۲۵	اختلال در هدایت قلبی و آریتمی، تشخیص ها و مداخلات پرستاری آن، اورژانس های درجه های قلبی، پریکاردیت و تامپوناد قلبی	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	مطالعه فردی و گروهی با جستجو در منابع معرفی شده	دکتر اقبالی
۶	۱۴۰۳/۸/۲	بیماری های عروق محیطی، فشارخون، جدا شدن آئورت، آنوریسم	حضور ☐ آنلاین ☐ آفلاین ☐	جستجو در منابع و ارائه تکلیف مطالعه و بررسی نحوه اجرای دستورالعمل مدیریت بیمار دچار بحران فشار خون	دکتر اقبالی

دکتر صفازاده	جستجو در منابع و ارایه تکلیف	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	آشنایی با جنبه عمومی آسیب ها و انجام ارزیابی های پرستاری در بیماران ترومایی، آسیب های وارده به سیستم عصبی، تروماهای سر و صورت، ترومای ستون مهره ها، مرگ مغزی، تشخیص ها و مداخلات پرستاری آن	۱۴۰۳/۸/۹	۷
دکتر صفازاده	جستجو در منابع و ارایه تکلیف مطالعه دستورالعمل مدیریت مادر باردار دچار تروما	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	مدیریت بیمار دچار ترومای قفسه سینه و ترومای شکمی و تروما در بارداری	۱۴۰۳/۸/۱۶	۸
دکتر صفازاده	مطالعه فردی و گروهی با جستجو در منابع معرفی شده	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	مدیریت بیمار دچار ترومای اندام و صدمات شانه، بازو، دست، لگن، ساق و مچ پا، مدیریت بیمار دچار سندرم کمپارتمان، سندرم رابدومیولیز	۱۴۰۳/۸/۲۳	۹
دکتر صفازاده	جستجو در منابع و ارایه تکلیف مطالعه و ارایه پروتکل ها و گایدلاین های مرتبط با مدیریت بیمار دچار شوک سپتیک در اورژانس	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	مدیریت بیماران مبتلا به استئومیلیت و آرتریت حاد، مدیریت بیماران دچار سپسیس و شوک سپتیک	۱۴۰۳/۸/۳۰	۱۰
دکتر اقبالی	مطالعه فردی و گروهی با جستجو در منابع معرفی شده	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	مدیریت بیمار دچار شوک، پایش همودینامیک، ایجاد دسترسی عروقی (شریانی و وریدی) در بیماران اورژانس	۱۴۰۳/۹/۷	۱۱
دکتر صفازاده	جستجو در منابع و ارایه تکلیف	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	اکسیژن درمانی و مدیریت بیمار تحت تهویه مکانیکی و دارای اختلال گاز خون شریانی، اختلالات اسید و باز، عدم تعادل الکترولیت ها	۱۴۰۳/۹/۱۴	۱۲
دکتر صفازاده	مطالعه فردی و گروهی با جستجو در منابع معرفی شده	حضور ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	مدیریت بیماران دچار مسمومیت با مونواکسید کربن، اوپیوئیدها، ارگانوفسفره ها، آفتامین ها و مشتقات آن و داروها	۱۴۰۳/۹/۲۱	۱۳

تاریخ امتحان پایان ترم: بر اساس تقویم آموزش

سایر تذکرات مهم برای دانشجویان

با توجه به اینکه از دانشجویان مقطع تحصیلات تکمیلی انتظار می رود مشارکت فعال و جدی در فرایند یادگیری خود داشته باشند بخشی از موضوعات تدریسی به دانشجویان واگذار می گردد که در جدول فوق مشخص شده است. که لازم است صورت تدریس حضوری و سپس ارائه محتوای الکترونیک از مطالب ارائه شده (پاورپوینت و یا فیلم) باشد. لازم است محتوای آماده شده برای تدریس توسط دانشجویان حداقل یک هفته قبل از ارائه برای استاد مربوطه ارسال و پس از تایید در کلاس ارائه گردد.

